

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про неформальну та інформальну освіту (надалі – Положення) в Закладі вищої освіти «Університет Короля Данила» (далі – Університет) розроблено на підставі:

- Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII;
- Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII, який регулює суспільні відносини, що виникають у процесі реалізації конституційного права людини на освіту, прав та обов'язків фізичних і юридичних осіб, які беруть участь у реалізації цього права, а також визначає компетенцію державних органів та органів місцевого самоврядування у сфері освіти;
- Постанови Кабінету Міністрів України від 13 квітня 2011 р. № 411 «Питання навчання студентів та аспірантів, стажування наукових і науково педагогічних працівників у провідних закладах вищої освіти та наукових установах за кордоном»;
- Постанови Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти»;
- Постанови Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 р. № 800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників»;
- Положення про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 24.01.2013 № 48;
- стандартів вищої освіти;
- інших нормативно-правових актів у галузі вищої освіти.

1.2. Відповідно до Закону України «Про освіту»:

- **неформальна освіта** (англ. Non-formal education) – це освіта, яка здобувається, як правило, за освітніми програмами та не передбачає присудження визнаних державою освітніх кваліфікацій за рівнями освіти, але може завершуватися присвоєнням професійних та/або присудженням часткових освітніх кваліфікацій;
- **інформальна освіта** (самоосвіта) (англ. Informal education) – це освіта, яка передбачає самоорганізоване здобуття особою певних компетентностей, зокрема під час повсякденної діяльності, пов'язаної з професійною, громадською або іншою діяльністю, родиною чи дозвіллям.

Результати навчання, здобуті шляхом неформальної та/або інформальної освіти, визнаються в системі формальної освіти в порядку, визначеному законодавством.

Положення регламентує діяльність Університету щодо організації та визнання результатів неформальної та інформальної освіти на всіх рівнях освіти.

2. ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ НЕФОРМАЛЬНОЇ ТА ІНФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ В УНІВЕРСИТЕТІ

2.1. Основні цілі неформальної та інформальної освіти в Університеті:

- професійний розвиток відповідно до державної політики у галузі освіти та забезпечення якості освіти;
- підвищення якості освітніх послуг, які надаються Університетом;
- підвищення ефективності наукових досліджень;
- підвищення конкурентоздатності випускників Університету на вітчизняному та міжнародному ринках освітніх послуг та праці;
- збагачення індивідуального досвіду учасників освітнього процесу щодо інших моделей створення та поширення знань;
- залучення світового інтелектуального потенціалу до Університету;
- встановлення внутрішніх та зовнішніх інтеграційних зв'язків.

2.2. Основним завданням неформальної та інформальної освіти в Університеті є розширення та доповнення компетентностей отримуваних у формальному освітньому процесі, покращення якості освітніх послуг, а також розвиток додаткових компетентностей здобувачів освіти.

3. КЛАСИФІКАЦІЯ НЕФОРМАЛЬНОЇ ТА ІНФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ

3.1. Неформальна та інформальна освіта учасників освітнього процесу може здійснюватися на підставі міжурядових угод про співробітництво в галузі освіти, програм та проєктів, угод про співробітництво між закладами вищої освіти України або їх структурними підрозділами на підставі узгоджених навчальних планів, особистої ініціативи учасників освітнього процесу та інших механізмів.

3.2. Неформальна освіта – це:

- професійно спрямовані й загальнокультурні курси навчання в центрах освіти, на різних курсах інтенсивного навчання, семінарах, майстер-класах;
- здобуття компетентностей для задоволення освітніх особистісних потреб, не регламентоване місцем здобуття, терміном та формою навчання, заходами державної атестації;
- освіта інституціолізована, цілеспрямована та спланована суб'єктом освітньої діяльності і є додатковою, альтернативною та/або доповняльною до формальної освіти.

3.3. Професійні кваліфікації отримуються за межами формальної освіти через:

- навчання із сертифікацією (за міжнародними стандартами оцінювання) знань іноземних (міжнародних) мов.
- навчання в рамках академічного співробітництва із закладами вищої освіти-партнерами.
- короткострокові курси направлені на підвищення кваліфікації через неформальну освіту за різними напрямками тощо.

3.4. Інформальна освіта (самоосвіта) – це:

- освіта за межами стандартного освітнього середовища – індивідуальна пізнавальна діяльність, що супроводжує повсякденне життя, реалізується за рахунок власної активності індивідів в оточуючому культурно-освітньому середовищі;
- спілкування, читання, відвідування установ культури, подорожі, засоби масової інформації тощо;
- цілеспрямована і спланована, але не інституціоналізована, тобто менше організована ніж формальна і неформальна освіта;
- освіта, яка реалізується за рахунок власної активності в оточуючому культурно-освітньому середовищі, при цьому людина перетворює освітні потенціали суспільства в дієві чинники свого розвитку.

4. ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ УНІВЕРСИТЕТУ В СФЕРІ НЕФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ

4.1. Університет, крім основної діяльності, може надавати й інші освітні послуги у сфері формальної та неформальної освіти.

4.2. Організацією неформальної освіти в Університеті займається Центр внутрішнього забезпечення якості вищої освіти спільно із гарантом ОП та навчальною частиною. Основними функціями Центру внутрішнього забезпечення якості вищої освіти щодо організації діяльності у сфері неформальної освіти є:

- організація процесу неформальної освіти та її інтеграція в загальний освітній процес в Університеті;
- організація та проведення з видачею або без видачі відповідних документів про освіту освітніх семінарів, майстер-класів, курсів та інших видів освітньої діяльності на платній та безоплатній основі;
- контроль та консультативна підтримка щодо зарахування результатів неформальної та інформальної освіти;
- розроблення, впровадження та супроводження електронних навчальних матеріалів, курсів дистанційного навчання;
- інформаційне забезпечення неформальної освіти в Університеті.

4.3. Зміст освітніх програм неформальної освіти в Університеті, форми їх засвоєння, тривалість навчання та форми контролю результатів навчання за зазначеними програмами визначаються Університетом за безпосередньої участі викладачів, які брали участь у їх створенні, та споживачами освітніх послуг.

4.4. Основними джерелами фінансового забезпечення неформальної освіти в Університеті є:

- кошти юридичних і фізичних осіб;
- гранти;
- інші джерела, не заборонені законодавством України.

4.5. Платні освітні послуги з неформальної освіти в Університеті здійснюються на підставі договорів здобувачів таких освітніх та (або) інших послуг (або фізичних/юридичних осіб), що є платниками за відповідним договором) та Університету.

5. ВИЗНАННЯ ТА ПОРЯДОК ЗАРАХУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НЕФОРМАЛЬНОЇ ТА ІНФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ УЧАСНИКІВ ФОРМАЛЬНОГО ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УНІВЕРСИТЕТІ

5.1. Право на визнання результатів навчання у неформальній та інформальній освіті поширюється на здобувачів усіх рівнів вищої освіти.

5.2. Етапи процедури визнання результатів навчання неформальної та інформальної освіти:

- визначення результатів навчання, отриманих через неформальну та інформальну освіту;
- документальне підтвердження результатів навчання (за наявності);
- оцінка результатів навчання;
- документування результатів навчання.

5.3. Методами оцінки результатів навчання, отриманих у неформальній та інформальній освіті можуть бути: співбесіда, моделювання, тестування, екзаменування та ін.

5.4. Для оцінки результатів навчання використовують ряд критеріїв:

- співставність компетентностей за Національною рамкою кваліфікацій;
- стандарти вищої освіти;

Результати навчання можуть бути визнаними в межах кредитів ЄКТС, передбачених освітньою програмою та відповідним силабусом.

5.5. Визнання результатів навчання у неформальній та інформальній освіті проводиться впродовж семестру, у якому згідно з навчальним планом конкретної освітньої програми (ОП) передбачено вивчення освітнього компонента (навчальної дисципліни), що перераховується.

5.6. Здобувачі освіти мають право на перерахування результатів навчання у неформальній та інформальній освіті не більше ніж 15% загальної кількості кредитів ЄКТС освітньої програми на семестр.

5.7. Визнання результатів навчання здобутих у неформальній та інформальній освіті поширюється на нормативні та вибіркові освітні компоненти ОП виключно з запропонованого Університетом списку освітніх компонентів на вибір.

5.8. Інформування здобувачів вищої освіти стосовно порядку визнання результатів навчання здобутих у неформальній та інформальній освіті здійснюється шляхом:

- інформація про процеси визнання кваліфікацій неформальної та інформальної освіти розміщується у відкритому доступі на офіційному сайті Університету;
- на момент вступу, гарант освітньої програми ознайомлює здобувачів з поняттям «індивідуальна освітня траєкторія», надає роз'яснення щодо можливостей використання засобів неформальної та інформальної освіти.

5.9. Процес визнання результатів навчання набутих у неформальній та інформальній освіті повинен передбачати такі обов'язкові етапи:

5.9.1. Здобувач вищої освіти звертається із заявою до керівника Центру внутрішнього забезпечення якості вищої освіти. До заяви можуть додаватися будь-які документи (сертифікати, свідоцтва, освітні програми тощо), які підтверджують ті результати навчання, що отримав здобувач із обов'язковим зазначення кількості годин/кредитів ЄКТС. .

5.9.2. За розпорядженням керівника Центру внутрішнього забезпечення якості вищої освіти створюється комісія, яка визначає можливість визнання, форми та строки проведення атестації для визнання результатів навчання набутих у неформальній або інформальній освіті.

5.9.3. До складу комісії входять: керівник Центру внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, гарант освітньої програми, за якою навчається здобувач, начальник навчального відділення та не менше двох провідних науково-педагогічних працівників, які викладають відповідні освітні компоненти, що пропонуються до зарахування на основі визнання результатів навчання у неформальній або інформальній освіті.

5.9.4. Комісія розглядає надані документи, проводить співбесіду зі здобувачем та перераховує поточні результати навчання в межах 60 балів за аудиторну роботу. Якщо

здобувач отримав менше 60 балів, результати навчання отримані в умовах неформальної освіти, йому не зараховують.

5.9.5. Комісія ознайомлює здобувача з програмою освітнього компонента та переліком питань, що виносяться на підсумкове оцінювання результатів навчання.

5.9.6. За результатами співбесіди та підсумкового оцінювання здобувачу може зараховуватись цілий освітній компонент або його частина – окремий змістовий модуль. Часткове зарахування рекомендують у тому випадку, коли зміст освітнього компонента визнають не повністю і за деякими темами необхідно додатково проводити переатестацію. У цьому випадку зарахування освітнього компонента здійснюється за результатами виконання індивідуального завдання, складеного екзамену або за результатами проходження співбесіди.

5.9.7. За підсумками роботи комісія формує протокол, у якому міститься висновок про зарахування чи не зарахування відповідного освітнього компонента.

5.9.8. На основі протоколу комісії (у разі зарахування освітнього компонента) керівник Центру внутрішнього забезпечення якості вищої освіти спільно із формує відповідне розпорядження про зарахування відповідного освітнього компонента.

5.10. При перезарахуванні освітнього компонента відповідно до рішення комісії до навчальної картки здобувача вносяться: назва освітнього компонента, загальна кількість годин/кредитів, оцінка та підстава щодо перезарахування (атестаційний лист). Здобувач звільняється від вивчення перезарахованого освітнього компонента у відповідному семестрі. Перезараховані освітні компоненти заносяться в навчальну картку та індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти.

5.11. У разі негативного висновку комісії щодо визнання результатів навчання здобувач має право звернутися з заявою про апеляцію до керівника Центру внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, який створює розпорядженням апеляційну комісію, до складу котрої входять керівник Центру внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, декан факультету суспільних і прикладних наук та не менше двох науково-педагогічних працівників випускової кафедри, які не входили до складу комісії. Апеляційна комісія за результатами розгляду скарги приймає обґрунтоване рішення про повне або часткове задоволення скарги чи про залишення поданої скарги без задоволення.

5.12. Зарахування результатів неформальної та інформальної освіти, а також, відповідно, перезарахування освітнього компонента прирівнюється до вивчення даного освітнього компонента в Університеті у звичайному порядку.

5.13. Надійність визнання результатів навчання здобутих у неформальній та інформальній освіті гарантується створенням належно оформленого та оприлюдненого на офіційному сайті Університету атестаційного листа (Додаток 2) та розпорядження керівника Центру внутрішнього забезпечення якості вищої освіти.

5. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

6.1. Положення набирає чинності з моменту його затвердження.

6.2. Контроль за виконанням Положення покласти на керівника Центру внутрішнього забезпечення якості вищої освіти.

6.3. У випадку внесення змін або доповнень у нормативно-правові документи, що регламентують питання цього Положення, відповідні пункти Положення втрачають свою чинність і вступають у дію внесені зміни.

6.4. Зміни до Положення пропонуються Центром внутрішнього забезпечення якості вищої освіти виносяться на розгляд науково-методичної ради Університету і затверджуються вченою радою Університету.

ДОДАТКИ:

Додаток 1: ЗАЯВА про визнання результатів навчання;

Додаток 2: Атестаційний лист.

Атестаційний лист

(заповнюється закладом вищої освіти)

1. Підстави для розгляду питання про визнання результатів навчання

(заява прізвище, ім'я, по батькові (за наявності))

Галузь знань _____

(так/ні)

(інформація про відсутність обов'язкових до подання документів)

Рішення про проведення атестації або повернення документів без розгляду:

(номер і дата розпорядження керівника ЦВЗЯВО, зміст прийнятого рішення)

2. Затверджений склад комісії з атестації заявника: _____

(дата і номер розпорядження/наказу)

(прізвище та ініціали членів комісії, посада, назва кафедри)

3. Дата надання (надсилання) запрошення заявнику: _____,

4. Строки проведення атестації _____

5. Атестація заявника:

Форма атестації	Зараховані освітні компоненти (навчальні дисципліни, практики, курсові проєкти (роботи), форми атестації здобувачів вищої освіти)	Зараховані кредити	Кількість балів	Оцінка

6. Рішення комісії:

_____

_____

_____

_____

_____

підпис

прізвище та ініціали члена комісії

підпис

прізвище та ініціали члена комісії

підпис

прізвище та ініціали члена комісії

підпис

прізвище та ініціали члена комісії